

Het Verhalenfestival

We zaten in een van die 'flexibele' vergaderruimtes in het gemeentehuis. Systeemplafond, grijze vloerbedekking, een hok zo groot als een flink uitgevallen doodskist. Gelukkig bood één raampje nog uitzicht op een blinde muur. Een glimmende vergadertafel nam bijna de hele ruimte in. De nieuwe wethouder, aan de overkant van de tafel, zat over ons subsidievoorstel gebogen en bekeek het papier met een hippe, rode leesbril op het puntje van haar neus. Haar boezem leunde op tafel.

"Ik begrijp dat het Verhalenfestival al dertig jaar draait in onze gemeente. Mijn vraag: zijn jullie wel klaar voor de volgende generatie?" Met mijn mond halfopen, onderweg naar een antwoord, vervolgde ze: "Ik vind het te weinig inclusief. Hoe bereik je hiermee jongeren van kleur uit Achterkamp? Ik mis jullie *présence* op de socials. Alleen maar posters van papier. Wie kijkt daar nog naar? Diversiteit in boodschap, toon én publiek, dat wil ik zien! Dat past bij een gemeente als de onze. Goed, ik zal mijn ambtenaar hiernaar laten kijken. U hoort nog van ons".

Met hangende schouders liep ik door een kantoortuin vol keuvelende gemeenteambtenaren naar de uitgang. In de miezer voor de draaideur stak ik een sigaret op en wreef over mijn slapen. Mochten we die subsidie niet krijgen, dan paste ik voor één keer wel bij. Ik wandelde naar het uitgestorven winkelcentrum. We hadden elk jaar genoeg inzendingen. Verdomme, dit uit de kluiten gewassen dorp kón niet zonder ons Verhalenfestival!" Ik sloeg zo hard met mijn vuist op een rolluik dat een grijze mevrouw in een scootmobiel verschikt opkeek.

De opbrengst viel dit jaar tegen. Veel van hetzelfde, tot mijn medejurylid Marlies me rond half 11 's avonds belde. Ik schrok op uit mijn halfslaap op de bank en nam mompelend op. "Ik dacht dat ik zo'n bohemien als jou wel kon bellen op dit tijdstip", lachte ze. "Luister, waar ik voor bel is: open je mail. Nu! Léés dat verhaal van die jongen. Uit Achterkamp komt-ie. Een unieke stem, een onbegrepen eenling, een soort J.D. Salinger, een poète maudit!". Toen hing ze op.

Het verhaal was perfect, snoeihard, direct van de straat, over opgroeien aan de verkeerde kant van het spoor. Het was een afrekening en tegelijk een eerbetoon aan zijn familie. Inzender: Saïd Bourghatti. Geboren in 2005. Negentien jaar oud! Een naam als een gedicht. Ik voelde het in al mijn vezels. Deze tekst kwam rechtstreeks uit het hart van die jongen. Een echte sensatie en ik, Arthur Blomsaet van het Verhalenfestival, ging deze jongeman in het literaire zadel helpen. Want als je in zo'n gezin opgroeit, sta je altijd met 1-0 achter. Zonder te dralen belde ik het telefoonnummer dat onderaan de mail stond. Klaar om dit talent uit te nodigen voor de prijsuitreiking.

"Ey, Saïd hier. Stuur een appje".

Een appje dan maar. Geen reactie. Voicemail toch ingesproken. Ook niets. Maar het stond vast voor ons: dit was de winnaar. Desnoods las ik het tijdens de uitreiking zelf voor.

Op de avond van de uitreiking was er één Marokkaanse jongen maar dat bleek de portier te zijn. De wethouder was er wel. In een bonte bloemetjesjurk en met hippe laarsjes dit keer. Zonder me te groeten had ze zich meteen naar haar gereserveerde plek op de eerste rij gehaast waar ze met snelle vingers onafgebroken op haar telefoonscherm tikte. Geen probleem. Vanavond kreeg ze de verrassing van haar leven. De deuren sloten. Ik hoopte dat Saïd nog zou komen of dat hij, wie weet, al binnen was.

Het zaallicht dimde, ik slofte naar het spreekgestoelte op het podium, bedankte de wethouder die toch nog de helft van ons aanvraagbedrag had toegekend. Ik riep de winnaar van de derde prijs naar het podium, een mooi maar veilig verhaal. Toen de nummer twee die

twee jaar terug al een keer had gewonnen. Daarna werden mijn handpalmen vochtig, ik haalde sneller adem dan ik wilde, ik had mijn tekst meerdere keren hardop gerepeteerd. “En de winnaar is: Saïd Bourghatti!” Applaus.

“Saïd, ben je hier?” riep ik er achteraan en daar kreeg ik meteen spijt van. Ik klonk als een wanhopige oude man.

Een forse, kalende vent stond op. Hij zag er uit als een van de vele tuinders hier uit de buurt, alleen zijn bril met zwaar montuur en het lullige staartje op zijn achterhoofd pasten niet in dat profiel. Luid riep hij: “Ik ben Saïd Bourghatti!”

“Hier moet sprake van een misverstand zijn”, hikkelde ik. “Saïd Bourghatti is 19 jaar oud en met alle respect maar...”.

“Saïd heeft me gevraagd zijn verhaal voor te lezen”.

Ik wierp een snelle blik naar Marlies, maar die keek langs me heen en voor ik het doorhad beklom de forse man het podium.

Het publiek klapte aarzelend. Het was vreemd dit ruige verhaal te horen uit de mond van deze morsige huiskamergeleerde. Toen hij klaar was, riep hij ‘Saïd Bourghatti bestaat, maar hij woont in mijn hoofd’.

“Wat bedoelt u daarmee?” reageerde de wethouder opvallend vinnig.

“Ik ben de schrijver van dit verhaal”

“Meneer! Het kan niet zo zijn dat u het leven van een onschuldige jongen uit Achterkamp toe-eigent voor uw eigen gewin!”. Daarna ontspon zich een onaangename discussie over kunst, authenticiteit en ongewenste toe-eigening. “Als hoofdverantwoordelijk geldschieter van dit festival bepaal ik dat u de geldprijs niet krijgt toegekend” had de wethouder tenslotte geschreeuwd. De man riep: ‘Je bent een NSB-wethouder’ terug. Tegen die tijd was ik vooral toe aan een borrel.

Daarna brak de shitstorm pas los. Die bolle schrijver was op de trom gaan slaan. GeenStijl berichtte erover en de Telegraaf ook. ‘Linkse wethouder weigert boekenprijs toe te kennen aan blanke schrijver’. Ze zaagden haar door. Er bleek iets te zijn met Roemeense schilders die op gemeentekosten de kozijnen van haar huis hadden geleverd. Zwart.

Vlak voor haar gedwongen optreden ontvingen we nog een schrijven: “De organisatie van het Verhalenfestival wordt tot een nader te bepalen datum opgeschort. Mede door het polariserende karakter van de wedstrijd trekt de gemeente zich terug als financier van Het Verhalenfestival”.